

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobcu **Ing. J. Ž.**, S. správcu konkurznej podstaty úpadcu B., spol. s.r.o. zastúpeného JUDr. M.H., proti žalovanému v **I. rade M., spol. s.r.o.**, žalovanému v **II. rade Ing. M.**, žalovanému v **III. rade B., s.r.o. o určenie neúčinnosti právnych úkonov**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Cb 960/2001–92 zo dňa 18. októbra 2007, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému v II. a III. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zastavil konanie voči žalovanému v I. rade. Konanie zastavil aj v časti o určenie neúčinnosti prevodu motorových vozidiel OPEL ASTRA GLS 1,7D, EČ: BJ – 03 – 87 a AVIA – 21. IF- skriňové, EČ BJ – 53 – 90. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanému v I. a žalovanému v II. rade náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému v II. rade trovy konania vo výške 468,-- Sk.

V odôvodnení uviedol, že žalobca súdu navrhol vysloviť, že prevod motorových vozidiel OPEL ASTRA GLS, EČ. BJ 03-87, OPEL OMEGA 205 V 6 CD, EČ

BJ 597-AA, AVIA 21.1F – skriňová, EČ BJ 53-90, medzi B., s.r.o. a M., s.r.o. je voči žalobcovi právne neúčinný. Na úpadcu bol uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. júla 2001 vyhlásený konkurz a úpadca ešte v priebehu rokov 1998 a neskôr previedol uvedené vozidlá na iný subjekt, čím ukrátil veriteľov.

Podaním zo dňa 18. januára 2002 žalobca navrhol, aby súd pripustil do konania na strane žalovaného v II. rade Ing. M.. V podaní zo dňa 25. novembra 2003 žalobca uviedol, že vozidlo OPEL OMEGA bolo následne prevedené zo spoločnosti M., s.r.o. na žalovaného II. a navrhol pripustiť rozšírenie žaloby tak, že žalovaný v I. rade je povinný do konkurznej podstaty úpadcu vydať motorové vozidlá OPEL ASTRA a AVIA 21.1F - skriňová a žalovaný v II. rade je povinný vydať motorové vozidlo OPEL OMEGA.

Na pojednávaní dňa 26. novembra 2003 súd za účasti žalovaného v II. rade vyhlásil uznesenie, podľa ktorého súhlasí s pristúpením Ing. M. ako účastníka konania na strane žalovaného.

V podaní zo dňa 08. decembra 2003 žalobca navrhol pripustiť do konania spoločnosť B., s.r.o. ako žalovaného v III. rade. Súd návrh akceptoval uznesením zo dňa 12. januára 2004.

Na pojednávaní, konanom dňa 15. októbra 2007, vzal žalobca žalobu späť proti žalovanému v I. rade z dôvodu, že došlo k jeho výmazu z obchodného registra bez právneho nástupcu, ako aj v časti, týkajúcej sa motorových vozidiel OPEL ASTRA a AVIA – 21.1F skriňová, ktoré sú aj v súčasnosti zapísané na žalovaného v I. rade ako držiteľa. Na základe uvedeného procesného úkonu žalobcu súd podľa § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil konanie voči žalovanému v I. rade, ako aj v časti o určenie neúčinnosti prevodu motorových vozidiel OPEL ASTRA GLS 1,7 D, EČ BJ 03-87 a AVIA 21.1F- skriňová, EČ BJ 53-90.

Podaním zo dňa 15. júla 2004 navrhol žalobca pripustiť zmenu žaloby pokiaľ ide o motorové vozidlo OPEL OMEGA tak, že navrhol aby súd určil, že kúpna zmluva, uzavretá medzi úpadcom a žalovaným I. dňa 31. októbra 1999 a následne uzavretá medzi žalovaným I. a žalovaným II., predmetom ktorých bolo motorové vozidlo OPEL OMEGA 2,5 V6 CD, číslo karosérie WOL000026V1952552, číslo motora 08213961, ev. č. BJ-597AA, šedej metalízy sú

voči konkurzným veriteľom právne neúčinné a žalovaný v II. rade je povinný uvedené vozidlo vydať do konkurznej podstaty úpadcu B., s.r.o.. Túto zmenu žaloby súd pripustil uznesením zo dňa 20. októbra 2005.

Z výpisu z obchodného registra spoločnosti B., s.r.o., odd. S.r.o. vložka číslo X. súd zistil, že žalovaný v II. rade bol spoločníkom a konateľom spoločnosti od 05. júna 1996. Konateľom spoločnosti bol od 05. júna 1996 aj Ing. J.

Z výpisu z obchodného registra spoločnosti M., s.r.o. odd. S.r.o. vložka číslo X. súd zistil, že žalovaný v II. rade nebol spoločníkom, ani konateľom uvedenej spoločnosti. Týmito boli M.B., A.K. a A.L..

Podľa tvrdenia žalobcu, ktoré nebolo žalovaným v II. rade spochybnené, M.B., konateľ spoločnosti M., s.r.o. je zaťom žalovaného v II. rade ako spoločníka a konateľa spoločnosti B., s.r.o. a A.K. je sestrou Ing. J., spoločníka a konateľa spoločnosti B., s.r.o..

Z výpisu kariet motorových vozidiel súd zistil, že motorové vozidlo OPEL OMEGA EČ BJ 597 AA bolo k uvedenému dňu od 27. júla 2001 zapísané na držiteľa M.B. t. č. žalovaného v II. rade. K 20. augustu 1998 bol ako držiteľ zapísaná spoločnosť B., s.r.o., k 30. aprílu 1999 bola zmena držiteľa na B.T., s.r.o. a k 07. júnu 2000 ďalšia zmena na M., s.r.o.. Motorové vozidlo OPEL ASTRA EČ BJB 03-87 a motorové vozidlo AVIA 21.1F skriňové, EČ. BJ 5390M sú zapísané na M., s.r.o. U týchto vozidiel bol k 20. augustu 1998 ako držiteľ zapísaná spoločnosť B.T., s.r.o. a k 22. októbru 2001 bol ako držiteľ zapísaná spoločnosť M., s.r.o..

Z toho je zrejmé, z k prevodu motorových vozidiel z úpadcu na spoločnosť M., s.r.o. došlo v dňoch 28. a 30. apríla 1999, t.j. cca dva a štvrt' roka pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu. Žalovaný v II. rade predložil dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok z 27. júna 2000, uzavretú medzi spoločnosťou B., s.r.o. a spoločnosťou M., s.r.o. v ktorej bola riešená pohľadávka spoločnosti B., s.r.o., z faktúry č. 22199 z 31. októbra 1999 a č. 22199 a z 20. decembra 1999 na sumy 376 504,-- Sk a 107 578,-- Sk..

Podľa tvrdenia žalovaného v II. rade, ktorý bol konateľom úpadcu, boli všetky tri vozidlá prevedené zo spoločnosti B., s.r.o., na spoločnosť B.T., s.r.o., avšak z dôvodu, že táto spoločnosť neuhradila ich kúpnu cenu, bol prevod zrušený a všetky vozidlá boli prevedené na spoločnosť M., s.r.o. ktorá zabezpečovala prepravu výrobkov úpadcu.

Súd prvého stupňa ďalej v odôvodnení poukázal na ustanovenie § 15 ods. 1 a 2 , ako aj § 15 ods. 3 písm. a/, d/, c/ zákona o konkurze a vyrovnaní a konštatoval, že zmluva o prevode motorového vozidla OPEL OMEGA, uzavretá medzi úpadcom a spoločnosťou M., s.r.o. ako právnickou osobou, v ktorej je osoba blízka konateľovi úpadcu štatutárnym orgánom, je právnym vzťahom, ktorému môže žalobca odporovať.

Podmienkou odporovateľnosti právneho úkonu tiež je, že ním bol konkurzný veriteľ úpadcu ukrátený.

Úpadca podal sám na seba dňa 13. júna 2001 návrh na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok, v ktorom uviedol, že v roku 2000, aj predtým, bol v strate a nebol schopný vyrovnať svoje záväzky už dlhšiu dobu ako 6 mesiacov. Úpadca bol spoločnosti M., s.r.o. dlžný sumu 2 420 408,-- Sk, čo žalobca nespochybnil a prevodom motorového vozidla úpadca uspokojil pohľadávku tohto veriteľa vo výške 484 082,-- Sk. Pohľadávka bola uspokojená iba čiastočne a súd mal za to, že prevodom motorového vozidla OPEL OMEGA z úpadcu na spoločnosť M., s.r.o. nedošlo k ukráteniu veriteľov. Ani následný predaj vozidla spoločnosťou M., s.r.o. žalovanému v II. rade neznamená ukrátenie veriteľov úpadcu B., s.r.o..

Súd preto žalobu v časti, o ktorej meritórne rozhodol, zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 146 ods. 2 O.s.p.

Proti rozsudku v časti, ktorou bola žaloba zamietnutá, podal žalobca odvolanie.

Podľa jeho názoru súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď tým, že sú rôzne dátumy prevodu držiteľa motorového vozidla OPEL OMEGA, uveril tvrdeniu žalovaného

v II. rade. Ten uviedol, že ako konateľ úpadcu zrušil prevod uvedeného motorového vozidla z úpadcu na B.T., s.r.o. B. a toto vozidlo predal spoločnosti M., s.r.o. ktorá v júli 2001 predala uvedené vozidlo žalovanému v II. rade. Túto transakciu považuje za účelovú, keďže sa uskutočnila medzi blízkymi osobami.

Napadnutý rozsudok navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Po zmene žaloby, ktorú súd pripustil uznesením zo dňa 20. októbra 2005 a späťvzatí žaloby voči žalovanému v I. rade, ako aj v časti, týkajúcej sa motorových vozidiel OPEL ASTRA a AVIA-21.1F žalobca požadoval určiť, že kúpna zmluva, uzavretá medzi úpadcom B., s.r.o. a žalovaným v I. rade a následne medzi žalovaným v I. rade a žalovaným v II. rade, predmetom ktorých bolo osobné motorové vozidlo OPEL OMEGA 2,5 V 6 CD, číslo karosérie WOL000026V1952552, číslo motora 0821396, ev. č. BJ-597AA, šedej metalízy, sú proti konkurzným veriteľom právne neúčinné a žalovaný v II. rade je povinný do konkurznej podstaty úpadcu B., s.r.o. v konkurze, vydať uvedené motorové vozidlo s technickým preukazom číslo SC 237763.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3K 115/01 zo dňa 19. júla 2001 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka B., s.r.o..

Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov konkurzný veriteľ alebo správca sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 6, ak ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, sú voči konkurzným veriteľom právne neúčinné. Toto právo má konkurzný veriteľ alebo správca aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný, alebo ak už bol uspokojený. Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy.

Podľa § 15 ods. 3 písm. a/, b/, c/ uvedeného zákona odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom a a/ osobou jemu blízkou, b/ právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a/ majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, c/ právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a/ štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom, d/ právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c/ majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon.

Citované ustanovenia uvádzajú jednotlivé odporovacie dôvody, pričom podmienkou odporovateľnosti podľa odseku 2 je existencia úmyslu na strane dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa a zároveň vedomosť o tomto úmysle na druhej strane. Dôkazné bremeno o úmysle dlžníka má subjekt, ktorý podal odporovaciu žalobu.

Podľa odsekov 3 a 4 je možné odporovať právnym úkonom dlžníka, ak ním došlo k ukráteniu vymáhateľnej pohľadávky aj vtedy, ak tu nebol úmysel ukrátiť konkurzného veriteľa, avšak medzi dlžníkom je personálne a kapitálové prepojenie spôsobom, uvedeným v týchto odsekoch.

V danom prípade súd prvého stupňa správne konštatoval, že zmluvu o prevode motorového vozidla OPEL OMEGA, uzavretú medzi terajším úpadcom a spoločnosťou M., s.r.o. vzhľadom na blízky príbuzenský pomer medzi spoločníkom a konateľom úpadcu a spoločníčkou a konateľkou spoločnosti M., s.r.o. možno považovať za právny vzťah, ktorému možno odporovať podľa § 15 ods. 3 písm. a/ O.s.p.

Odporovať však možno iba právnomu úkonu, ktorým došlo k ukráteniu vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa.

Návrh na vyhlásenie konkurzu bol podaný dlžníkom dňa 13. júna 2001, spoločnosti M., s.r.o. bolo vozidlo predané v mesiaci november 1999. V konaní nebolo spochybnené, že spoločnosť M., s.r.o. bola veriteľom dlžníka B., s.r.o., s pohľadávkou vo výške 2 420 408,-- Sk. Prevodom vozidla OPEL OMEGA došlo po započítaní k zníženiu dlžnej sumy

o 484 082,-- Sk, jej zvyšok - 1 889 643,10 Sk si uvedená spoločnosť prihlásila do konkurzného konania. Neprimeranosť zaplatenej kúpnej ceny vzhľadom na hodnotu vozidla žalobca nenamietal.

K ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky nedôjde vtedy, ak majetok dlžníka je prevedený na základe odplatného právneho úkonu a cena plnenia je ekvivalentná. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dôvodne konštatoval, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre určenie neúčinnosti predmetného právneho úkonu.

Odvolačný súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 O.s.p. Keďže žalovanému v II. rade trovy v odvolacom konaní nevznikli, neboli mu priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 12. novembra 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu